Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	14Co/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6723204275
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Vladimír Šalamún
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2025:6723204275.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Šalamúna a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, D. E., t.č. v F. G. H. I. D. J. C. – J., v konaní právne zastúpený Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Ul. Skuteckého 33, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, o zaplatenie sumy 30.755,00 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 15C/75/2023-160 zo dňa 17. októbra 2024, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 15C/75/2023-160 zo dňa 17. októbra 2024 vo výrokoch I. a II. m e n í nasledovne:
I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 825,00 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

II. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 15C/75/2023-160 zo dňa 17. októbra 2024 vo výroku III. p o t v r d z u j e .

III. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom č.k. 15C/75/2023-160 zo dňa 17. októbra 2024 Okresný súd Zvolen (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.405,00 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (I. výrok), v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (II. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške trov konania.
1.1 Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca podanou žalobou žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie sumy 30.755,00 € do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu a nahradiť trovy konania v rozsahu 100%. Žalovaná suma pozostávala z peňažnej náhrady vo výške 65,00 € za deň v čase väzobného stíhania žalobcu v období od 09.10.2020 do 10.12.2021, t.j. 427 dní, spolu vo výške 27.755,00 € a peňažnej náhrady vo výške 20,00 € za deň neväzobného stíhania za obdobie 11.12.2021 do 10.05.2022, t.j. 150 dní v sume 3.000,00 €. Žalobca si uplatnil nárok v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) a požadoval náhradu škody spôsobenej uznesením vyšetrovateľa OR PZ Zvolen, ČVS:ORP-623/1-VYS-ZV-2020 zo dňa 10.10.2020, ktorým mu bolo vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin nedovolenej

výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1, písm. c/, písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ako aj uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/390/2020 zo dňa 11.10.2020, ktorým bol žalobca podľa § 72 ods. 1a, ods. 2 Trestného zákona z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1, písm. c/ Trestného zákona vzatý do väzby. Väzba začala plynúť dňa 09.10.2020 o 6.30 hod. a bola vykonávaná v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici. Prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen podal dňa 04.07.2021 obžalobu na žalobcu pod č. 3Pv 371/20/6611. Okresný súd rozsudkom pod sp. zn. 3T/44/2021 zo dňa 10.12.2021 podľa § 285, písm. c/ Trestného poriadku obžalovaného (žalobcu) spod obžaloby oslobodil. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/5/2020 zo dňa 10.05.2022 rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietol.

1.2 Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca podanou žalobou žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie sumy 30.755,00 € do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu a nahradiť trovy konania v rozsahu 100%. Žalovaná suma pozostávala z peňažnej náhrady vo výške 65,00 € za deň v čase väzobného stíhania žalobcu v období od 09.10.2020 do 10.12.2021, t.j. 427 dní, spolu vo výške 27.755,00 € a peňažnej náhrady vo výške 20,00 € za deň neväzobného stíhania za obdobie 11.12.2021 do 10.05.2022, t.j. 150 dní v sume 3.000,00 €. Žalobca si uplatnil nárok v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) a požadoval náhradu škody spôsobenej uznesením vyšetrovateľa OR PZ Zvolen, ČVS:ORP-623/1-VYS-ZV-2020 zo dňa 10.10.2020, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1, písm. c/, písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ako aj uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/390/2020 zo dňa 11.10.2020, ktorým bol žalobca podľa § 72 ods. 1a, ods. 2 Trestného zákona z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1, písm. c/ Trestného zákona vzatý do väzby. Väzba začala plynúť dňa 09.10.2020 o 6.30 hod. a bola vykonávaná v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici. Prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen podal dňa 04.07.2021 obžalobu na žalobcu pod č. 3Pv 371/20/6611. Okresný súd rozsudkom pod sp. zn. 3T/44/2021 zo dňa 10.12.2021 podľa § 285, písm. c/ Trestného poriadku obžalovaného (žalobcu) spod obžaloby oslobodil. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/5/2020 zo dňa 10.05.2022 rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietol. Žalobca dňa 23.02.2023 požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Listom zo dňa 24.08.2023 doručeným žalobcovi 06.09.2023 mu bolo oznámené, že žiadosti o náhradu škody po predbežnom prerokovaní nebolo vyhovené z dôvodu, že nebolo preukázané kumulatívne naplnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Vzhľadom k tomu, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola zamietnutá, uplatnil si žalobca nárok na súde. Žalovaná zaslala v spore vyjadrenia a v rámci konania uviedla, že nárok žalobcu považuje za nedôvodný a žiadala žalobu zamietnuť.

1.3 V ďalšom obsahu napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol stručný priebeh konania, argumentáciu strán sporu, vykonané dokazovanie a závery z neho vyplývajúce, zistený skutkový stav a na vec aplikoval ustanovenia § 4 ods. 1, písm. a/ a m/, § 6 ods. 1 a 2, § 8 ods. 1, písm. b/, § 8 ods. 5, písm. b/, § 17 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z.

1.4 Súd prvej inštancie skonštatoval, že predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z.z. vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z., t.j., že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby táto bola spod obžaloby oslobodená. Kumulatívnou podmienkou je súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (zavinenie väzby). Práve s poukazom na toto zákonné ustanovenie žalovaná namietala, že si žalobca väzbu zavinil sám.

Dôvody zavinenia väzobného stíhania u žalobcu videla v správaní sa samotného žalobcu, ktorý už v minulosti bol právoplatne odsúdený zo spáchania prečinu šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1 a ods. 2a Trestného zákona (5T/125/2018 zo dňa 16.10.2018). Poukazovala na samotnú osobu žalobcu, ktorého usvedčoval spolupáchateľ K. L., nález dvoch kusov rastlín, nález predmetov súvisiacich s konzumáciou marihuany v mieste bydliska žalobcu, ako aj znalecký posudok, z ktorého vyplynulo, že žalobca je konzumentom marihuany, kde v moči žalobcu boli identifikované stopy marihuany. Žalobca odmietol vypovedať a pri ohliadke bolo nájdené „bongo“, plastový vrchnák s kovovým nadstavcom

a bola známa aj výpoveď spoluobvineného K. L., ktorý za spolupáchateľa práve označil žalobcu. Žalobca v priebehu celého trestného konania popieral spáchanie skutku. Jediným priamym dôkazom, ktorý usvedčoval účasť žalobcu na uvedenom skutku bola výpoveď spoluobžalovaného K. L.. Tento usvedčoval obžalovaného žalobcu iba v procesnom postavení obvineného, resp. obžalovaného, avšak následne v procesnom postavení svedka využil svoje právo vo veci nevypovedať. Za tohto stavu bolo nevyhnutné, aby výpoveď takéhoto spoluobžalovaného bola podporená aj inými dôkazmi. Práve z dôvodu pochybností bol žalobca oslobodený spod obžaloby. Aj keď žalovaná poukazovala na ustanovenie § 8 ods. 6, písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. nepreukázala existenciu skutočností vylučujúcich vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe. V tejto súvislosti ako ústavne neakceptovateľný súd prvej inštancie vyhodnotil záver žalovanej, že predchádzajúce právoplatné odsúdenie žalobcu je samo o sebe skutočnosťou vylučujúcou vznik práva na náhradu škody v zmysle § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. Súd túto skutočnosť so zreteľom na ostatné okolnosti prípadu môže zohľadniť a zohľadnil ju v rámci rozhodovania o rozsahu a výške náhrady nemajetkovej ujmy práve s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. To znamená, že pokiaľ žalovaná poukazovala, v súvislosti s ustanovením § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z., práve na predchádzajúce právoplatné rozhodnutie o uznaní vinného žalobcu za šírenie toxikománie, samotná táto skutočnosť nebola tou okolnosťou, ktorá vylučovala vznik nároku na náhradu škody. Vzhľadom k týmto okolnostiam dospel súd prvej inštancie k záveru, že zo strany žalovanej neboli v konaní preukázané skutočnosti vylučujúce vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe podľa § 8 ods. 6, písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z.

1.5 Po ustálení skutočností týkajúcich sa posúdenia opodstatnenosti uplatňovaného nároku a splnenia podmienok v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 a 2 a § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z., súd prvej inštancie posudzoval spôsob a rozsah náhrady škody. Žalobca poukazoval na to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu, ktorá mu bola nezákonnými rozhodnutiami spôsobená. Preto žiadal priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch s tým, že rozdelil nároky na priznanie nemajetkovej ujmy za väzobné stíhanie, kde žiadal priznať sumu 27.755,00 € (65,00 € na deň) a peňažnú náhradu za neväzobné stíhanie vo výške 3.000,00 € (20,00 € na deň). Dôvody, pre ktoré žiadal priznať nemajetkovú ujmu, videl v nepriaznivej finančnej situácii v rodine, narušení rodinných vzťahov, ochladnutiu vzťahu s družkou, odcudzeniu sa synovi, zhoršeniu spoločenského postavenia, psychických problémov, poruchách spánku, návštevy psychológa s tým, že v čase rozhodovania o vzatí do väzby pracoval brigádnicky a zabezpečoval príjem do rodiny a podľa vyjadrenia bol evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny (uvádzal v žalobe). V čase zadržania mal družku a syna, o ktorého sa staral a ktorý sa narodil XX.XX.XXXX. Synovi bolo diagnostikované ochorenie autizmus.

1.6 Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z konkrétnych tvrdení žalobcu uvádzaných v tomto konaní s tým, že žalobca v rámci odôvodnenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti s väzobným stíhaním poukazoval na nepriaznivú finančnú situáciu, ku ktorej došlo v dôsledku rozhodovania o väzbe. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na správy, ktoré v rámci konania boli zadovážené (správa z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, lustrácia Sociálnej poisťovne). Pokiaľ žalobca v rámci odôvodnenia výšky nároku na priznanie nemajetkovej ujmy z dôvodu prehĺbenia nepriaznivej finančnej situácie uvádzal, že rodina prišla o príjem, túto skutočnosť a toto tvrdenie žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal. Naopak bolo v rámci konania zistené, že žalobca nikde nepracoval, čo následne bolo konštatované aj pri rozhodovaní súdu o vzatí do väzby (možný príjem z predaja marihuany).

Pri vyhodnocovaní tvrdenia žalobcu v súvislosti s narušením rodinných vzťahov, ochladnutím vzťahov s družkou a odcudzeniu sa so synom, súd prvej inštancie opätovne vychádzal z vyjadrení tak žalobcu, ako aj svedkyne – jeho družky. Súd prvej inštancie nemohol konštatovať silné narušenie rodinných vzťahov a ochladnutie vzťahu s družkou, nakoľko po návrate a opätovnom odsúdení a nástupe do výkonu trestu odňatia slobody je žalobca v kontakte so svojou partnerkou, je v kontakte so synom, aj keď je možné prisvedčiť, že tento kontakt nie je na báze každého dňa v osobnej rovine. Svedkyňa uviedla v rámci svojej výpovede, že sú v kontakte telefonickom takmer každý deň, niekedy aj dvakrát za deň. Stretávajú sa raz – dvakrát do mesiaca podľa finančných možností a dieťa sa na otca teší. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na útly vek maloletého dieťaťa s tým, že nebolo v konaní preukázané, že by neprítomnosť otca vo veku necelých dvoch rokov vnímal tak, že by otca odmietol. Nebolo preukázané, že by sa narušili rodinné vzťahy a ochladol vzťah s družkou, ktorá aj naďalej žije v spoločnej domácnosti u matky žalobcu, kde bývala spolu so žalobcom. Rovnako nebolo preukázané, že by sa odcudzil synovi.

Ďalej žalobca v rámci zdôvodnenia výšky nemajetkovej ujmy poukazoval na psychické problémy a poruchy spánku. V žalobe uvádzal, že navštívil psychológa, pričom správu a doklad o tom

nepredložil. Doložil do spisu lekársku správu od psychiatričky C. M. z N. s tým, že uvedené vyšetrenie u psychiatričky bolo 13.06.2022, čo je takmer polroka po prepustení z väzby. Navyše v rámci konania pri právoplatnom odsúdení za šírenie toxikománie mal uložené aj psychologické vyšetrenie, ktoré ako uviedol neabsolvoval. Príčinnú súvislosť medzi návštevou psychiatra, poruchami spánku, resp. tvrdeniami v súvislosti so zmenou v správaní nepreukázal.
Žalobca v rámci vyjadrenia uviedol, že sa znížila dôveryhodnosť jeho osoby v prostredí, v ktorom žije a to slovami, že má problémy s predsudkami okolia. V tejto súvislosti súd prvej inštancie tak ako žalovaná poukázal na samotné vyjadrenia žalobcu, kde uviedol, že bol v dedine, v ktorej vyrastal od útleho veku vnímaný ako osoba, o ktorej nemali dobrú mienku. Navyše predsudky okolia bližšie nekonkretizoval, nepreukázal. Ani svedkyňa v rámci svojej výpovede nič takéto neuviedla, netvrdila a uviedla len, že je zmenený, bojí sa kriku a trávi s nimi čas. To, že sa snažil byť s rodinou je pochopiteľné, nakoľko strádal v čase väzobného stíhania.
1.7 Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca pri neväzobnom stíhaní neuviedol dôvody a okolnosti, ktorými by zdôvodňoval ujmu. Opätovne poukazoval len na všeobecné tvrdenia v súvislosti s narušením rodinných vzťahov, ochladnutím vzťahu s družkou, so synom, finančným strádaním, nepriaznivou finančnou situáciou a psychickými problémami, ktoré bližšie nerozvinul. V tejto súvislosti súd prvej inštancie vychádzal z toho, že 10.12.2021 bol prepustený z väzby, kde sa vrátil domov do C. na adresu trvalého bydliska, kde opätovne žil s družkou a synom. U psychiatra bol až v šiestom mesiaci roku 2022, teda po vyše pol roku od prepustenia z väzby a neriešil svoju finančnú situáciu, či už zamestnaním (správa Sociálnej poisťovne) alebo evidenciou na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a požiadavkou na priznanej dávky v hmotnej núdzi (viď správa z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny). Súd prvej inštancie skonštatoval, že pokiaľ žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy za neväzobné stíhanie tieto skutočnosti neboli preukázané.
1.8 Pri priznaní výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za väzobné stíhanie súd prvej inštancie vychádzal zo zákonnej úpravy § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a tiež z okolností upravených v ods. 3 tohto zákonného ustanovenia. Pri posudzovaní osoby poškodeného jeho doterajšieho života a prostredia, v ktorom žije, súd prvej inštancie prihliadol na samotné predchádzajúce odsúdenie za úmyselný trestný čin a to šírenie toxikománie. Tento fakt nebol zohľadnený pri skutočnostiach vylučujúcich vznik nároku na náhradu škody tak, ako to požadovala žalovaná, ale bola táto skutočnosť zohľadnená pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko aj týmto spôsobom je vykreslená osoba žalobcu ako poškodeného. Pri doterajšom živote a prostredí, z ktorého pochádzal žalobca, súd prvej inštancie vychádzal z vyjadrení tak žalobcu, ako aj svedkyne a tiež skutočností zistených v rámci konania. Žalobca nemá ukončené základné vzdelanie, pracoval u viacerých zamestnávateľov, ktorých uviedol jednak pri psychiatrickom vyšetrení a tiež vyplývajú z prehľadu Sociálnej poisťovne. Žije v spoločnej domácnosti aj naďalej s družkou a maloletým synom, tiež s matkou a sestrou, ktorá je obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a o ktorú sa stará jeho matka. Pri závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení súd prvej inštancie skonštatoval, že takéto následky zistené a preukázané neboli. Žalobca síce tvrdil, že došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a sú tu predsudky okolia, ale nijakými dôkazmi ich nepreukázal. Žalobca v spore preukázal len naplnenie časti kritérií predpokladaných ustanovením § 17 ods. 3, najmä pokiaľ ide o narušenie súkromného života. Zhoršenie psychického stavu, finančnú tieseň, ako aj predsudky okolia preukázané neboli. Vzhľadom na takto zistený zásah, kedy aj napriek väzobnému stíhaniu u rodinných príslušníkov žalobcu nachádza aj v súčasnosti a tiež aj po prepustení z väzby oporu, nie je možné prisvedčiť žalobcovi, že samotná väzba a trestné stíhanie malo taký dopad, že by odôvodňovalo priznanie nemajetkovej ujmy v rozsahu, ktorý požadoval. Poukázanie na niektoré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky samé o sebe nemôžu odôvodňovať priznanie výšky 65,00 € na deň za väzobné stíhanie. Pokiaľ ide o väzobné stíhanie, v tejto súvislosti súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy za väzobné stíhanie, t.j. za 427 dní od 09.10.2020 do 10.12.2021, pričom výšku náhrady na jeden deň stanovil čiastkou 15,00 €. Pri počte 427 dní tak výšku nemajetkovej ujmy priznal súd v sume 6.405,00 €, čo zodpovedá približne výške odškodnenia obetí násilných trestných činov (výške 10-násobku v zmysle ustanovenia § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017). Pri posúdení následkov obetí trestných činov a zásahov do súkromného života žalobcu pri zohľadnení jeho doterajšieho života, osoby žalobcu, ako aj prostredia, v ktorom žije a pracuje, súd dospel k záveru, že suma, ktorú požadoval, by bola neprimeraná. Suma 15,00 € na deň sa javila súdu prvej inštancie ako primeraná a to aj s ohľadom na všetky kritéria, ktoré súd posudzoval s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003. Výška priznanej ujmy popri zákonných predpokladoch a judiciálne ustálenej praxe závisí od výsledku posúdenia individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné

s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Preto pri voľnej úvahe súdu výšku ustálil tak, ako je vyššie uvedené.
1.9 Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie vychádzal z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal plnú náhradu trov konania. Súd vychádzal z toho, že žalobca žalobou žiadal priznať náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nárok ako taký bol dôvodný. Rozhodnutie o výške tejto škody záviselo od posúdenia a úvahy súdu. Preto samotná výška ako taká nemala vplyv na uplatnenie nároku a súd mal za to, že nárok bol priznaný. Preto pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z ustanovenie § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti výrokom I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/, nakoľko jej súd prvej inštancie podľa jej názoru nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a v nadväzujúcom výroku III. v súlade s § 390 CSP zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.
2.1 Žalovaná trvala na tom, že u žalobcu v tomto spore došlo k naplneniu negatívnej podmienky predpokladanej § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. a tak žalobca nedisponuje právnym titulom nároku v podobe rozhodnutia o väzbe. Argumentovala, že pre posúdenie miery zavinenia obvineného na uvalení väzby je rozhodujúci zistený skutkový stav a konanie obvineného v čase pred rozhodnutím o väzbe. Neskôr vykonané dôkazy a novo zistené skutočnosti, ktoré v konečnom dôsledku vedú k prepusteniu z väzby, prípadne i oslobodeniu spod obžaloby, nemôžu mať vplyv na hodnotenie stavu veci v čase rozhodnutia o väzbe. Ak by sa malo pri posudzovaní zavinenia väzby obvineným prihliadať na okolnosti a dôkazy vykonané v následnom priebehu trestného konania, ako i na záver samotného trestného konania spočívajúci v nevydaní odsudzujúceho rozsudku, ako poukazuje súd prvej inštancie, naplnenie dôvodu podľa § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. by reálne nebolo nikdy možné, keďže zastavenie trestného stíhania/oslobodenie spod obžaloby je prvotným a bezpodmienečným predpokladom vzniku nároku na náhradu škody podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. Tvrdila, že súd prvej inštancie sa vo vzťahu k zavineniu väzby nezaoberal ňou vznesenými námietkami zavinenia si väzby, ale len jej námietkami k zavineniu si trestného stíhania. Osobitne pripomenula, že už vo vyjadrení k žalobe poukazovala i na skutočnosť paralelne prebiehajúcich trestných konaní. V čase skúšobnej doby sa mal totiž žalobca dopustiť aj ďalších dvoch skutkov, za ktoré bol aj právoplatne odsúdený, a to najskôr rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T/11/2021 zo dňa 04.03.2022 za zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona a následne rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 2T/132/2021 zo dňa 14.04.2023 za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Právoplatným odsúdením žalobcu za zločin marenia spravodlivosti došlo k potvrdeniu dôvodnosti väzby vo vzťahu ku kolúznemu správaniu sa žalobcu. Ak by aj teda platili závery prijaté súdom prvej inštancie vo vzťahu k väzobnému dôvodu podľa písm. c/ – preventívna väzba, určite nemôžu byť považované za relevantné v období od 03.12.2020, kedy bol žalobca na základe uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 3Tpo/88/2020-67 podrobovaný režimu kolúznej väzby. Tvrdila, že súd prvej inštancie sa uvedenej zásadnej námietke žalovanej nijako nevenoval, rovnako rezignoval i na posúdenie námietky predchádzajúcej priestupkovej recidívy žalobcu. Rozsudok súdu prvej inštancie považovala v časti posúdenia zavinenia väzby resp. existencie právneho titulu za nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený, súd prvej inštancie podľa jej názoru otázku zavinenia väzby na základe nesprávne zisteného skutkového stavu nesprávne právne posúdil. Správne posúdenie zavinenia žalobcu na vzatí do väzby malo byť podľa žalovanej zavŕšené zamietnutím žaloby, bez potreby skúmania otázky vzniku nemajetkovej ujmy a posudzovania formy a výšky jej náhrady.
2.2 V súvislosti s otázkou vzniku nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy poukázala na to, že na rozdiel od majetkovej škody, pri ktorej už zo samotnej povahy veci vyplýva, že sa bude nahrádzať jediným spôsobom, a to peňažnou náhradou, ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. stanovuje tri spôsoby kompenzácie nemajetkovej ujmy. Prvý spôsob je konštatovanie porušenia práva, druhý spôsob je uspokojenie nemajetkovej ujmy „inak“ a až posledný predstavuje peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Zo znenia citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že zákonodarca priorizuje poskytovanie kompenzácie formou konštatovania porušenia práva, prípadne uspokojenie nemajetkovej ujmy iným

nepeňažným spôsobom pred poskytnutím peňažnej satisfakcie. Namietla, že pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v spore preukázal len naplnenie časti kritérií predpokladaných ustanovením § 17 ods. 3, konkrétne výlučne narušenie súkromného života, nemala byť žalobcovi priznaná peňažná satisfakcia (ktorá je podľa § 17 ods. 2 zákona až na poslednom mieste). Súd prvej inštancie mal podľa nej v takomto prípade pristúpiť k inej forme zadosťučinenia žalobcu, a to napríklad vo forme meritórneho rozhodnutia, že konštatovanie porušenia práva je pre žalobcu dostatočným zadosťučinením, prípadne iným nerelutárnym spôsobom. Pri aplikácii § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. predstavuje otázka existencie skutočnej subjektívnej ujmy, ktorú poškodená osoba reálne aj pociťuje, kľúčovú otázku, pri určovaní toho aká forma satisfakcie sa poškodenej osobe má priznať. Zdôraznila, že ak súd dospel k záveru, že žalobca v spore preukázal len naplnenie časti kritérií predpokladaných ustanovením § 17 ods. 3, najmä a to výlučne vo vzťahu k narušeniu súkromného života, tak v takomto prípade mal súd vychádzať z dikcie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 a dospieť k záveru, že samotné konštatovanie porušenia práva je pre žalobcu dostatočným zadosťučinením. Podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdil vec, keď žalobcovi priznal peňažnú náhradu za nemajetkovú ujmu, napriek tomu, že žalobca nepreukázal žiaden subjektívny zásah do jeho osobnosti, pracovného či spoločenského života, tobôž osobitnú závažnosť následkov. Tvrdenia súdu prvej inštancie uvedené v bode 24.1 žalovaná považovala za vzájomne protichodné, resp. vnútorne rozporné k záveru o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd prvej inštancie v bode 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa žalovanej iba navonok deklaruje postup podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v skutočnosti k jeho riadnej aplikácii nepristúpil. Súd prvej inštancie na žiadnom mieste neuvádza, z akého dôvodu by malo byť zrejmé, že konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pri dočasnom odňatí slobody žalobcu. Napadnutý rozsudok preto podľa žalovanej napĺňa prvky vnútornej rozpornosti, kedy v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie absentuje logická konzistentnosť ako aj presvedčivosť, čo zakladá nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

2.3 V rámci námietok voči výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalovaná súdom prvej inštancie vykonanú komparáciu žalobcovi priznanej majetkovej ujmy s ujmou obete trestného činu znásilnenia považovala za nedôstojnú. Podľa nej je na mieste položiť si otázku, prečo sa výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vôbec približuje obeti trestného činu v zmysle vyššie citovaného ustanovenia. Súčasne poukázal na potrebu zohľadňovania rozhodovacej praxe súdov a potrebu rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako tak, aby existoval vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Namietla, že súdom prvej inštancie síce neprevyšuje maximálny limit, avšak v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nemožno priznávať neprimerané sumy, ktoré by v konečnom dôsledku bagatelizovali nároky priznávané podľa ustanovení zák. č. 274/2017 Z.z. V prípade žalobcu väzba trvala 427 dní, čo predstavuje cca 14 mesiacov. Pri preukázaní „časti“ zásahu v jednom atribúte, by náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v tomto prípade podľa nej nemala presiahnuť sumu 2.135,00 €. V súdom prvej inštancie priznanej náhrade nemajetkovej ujmy sa podľa názoru žalovanej mala jednoznačnejšie odraziť skutočnosť nepreukázania skutkových tvrdení žalobcu, a to nie svojvoľným určením „dennej náhrady“ za väzbu, ale riadnym posúdením pomeru tvrdených zásahov k požadovanej náhrade. Ak potom podľa názoru súdu prvej inštancie tvrdené zásahy preukázané neboli, výsledkom/dôsledkom týchto zistení malo byť pomerné (resp. zásadné) zníženie požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy.

2.4 Žalovaná ďalej vytýka súdu prvej inštancie úplnú absenciu právneho posúdenia otázky existencie príčinnej súvislosti medzi právnymi titulmi a vzniknutou nemajetkovou ujmou, a to aj napriek tomu, že žalovaná tento atribút vo svojich podaniach zdôrazňovala. Poukázala na to, že súbežne s týmto trestným stíhaním sa viedli aj iné trestné stíhania za skutky, za ktoré bol aj žalobca neskôr právoplatne odsúdený, čo existenciu príčinnej súvislosti medzi týmto trestným stíhaním/väzbou a tvrdenými (nepreukázanými) následkami de facto vylučuje. Recidíva žalobcu podľa nej spochybňuje jeho tvrdenia, že práve v súvislosti s predmetnou väzbou a/alebo trestným stíhaním žalobcovi vznikli ním uvedené následky. Predmetná argumentácia zostala súdom opomenutá.

2.5 Na záver namietla, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil aj v časti výroku o náhrade trov konania. Argumentovala, že v sporových konaniach sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Žalobca sa žalobou domáhal sumy vo výške 30.755,00 €. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 6.405,00 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vo zvyšku žalobu zamietol ako nedôvodnú. Uvedené zodpovedá jeho úspechu v rozsahu 20,83%, úspechu žalovanej v rozsahu 79,17%, ergo čistému úspechu žalovanej

v rozsahu 58,34%. Žalobcovi preto podľa žalovanej nemôže patriť náhrada trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP, a už vôbec nie náhrada trov v rozsahu 100%. O náhrade trov konania bolo potrebné rozhodnúť podľa § 255 ods. 2 CSP. Teda tým, že súd prvej inštancie žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % z prisúdeného nároku, vec v tejto časti nesprávne právne posúdil.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol vo výrokoch I. a II. odvolaním aj žalobca a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 b/, d/, f/ a h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku I. a II. zmenil tak, že žalovanej uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 30.755,00 € do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a prizná mu právo na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej vo výške 100 %.
3.1 Za nesprávne považoval právne a skutkové posúdenie veci s prihliadnutím na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Výška priznanej ujmy síce vychádza z úvahy súdu, avšak táto by mala zodpovedať jednak vyššie uvedeným kritériám, ako aj rozhodovacej praxe súdov, od ktorej sa súd v tejto veci významne odklonil. Výkon väzby v trvaní takmer 1,5 roka predstavoval vo vzťahu k žalobcovi závažnú ujmu zasahujúcu jeho ľudské práva, čomu suma v priznanej výške 6.405,00 € nie je primeranou kompenzáciou. Čo sa týka posúdenia osoby poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v konaní bolo preukázané, že žalobca bol osobou, ktorá sa stará o svoju rodinu, pričom približne rok pred vzatím do väzby sa žalobcovi narodil syn, na čo súd nedostatočne reflektoval. Obdobie prvých rokov života je rovnako významné pre dieťa, ako aj pre samotného rodiča, ktorý prišiel vo väzbe o možnosť sledovať najvýznamnejšie kroky vo vývoji dieťaťa, formovať jeho osobnosť a podieľať sa o jeho výchovu. Nepopieral, že pochádza z iného prostredia, ako bežné obyvateľstvo, a to aj z dôvodu jeho rómskeho pôvodu. Čo malo vplyv na to, že nájsť si oficiálne zamestnanie je pre neho ťažšie, ako pre väčšinu obyvateľstva. Z tohto dôvodu často vykonával len brigádnické činnosti a pomocné práce, kde ho zamestnávatelia ani nenahlasovali do Sociálnej poisťovne. Vyjadril presvedčenie, že ujma na ľudských právach pre neho mala rovnaké negatívne dôsledky, ako pre akúkoľvek inú osobu, ktorá je zamestnaná a bezúhonná. Žalobca naviac preukázal dôsledky na svojom psychickom stave nielen svojim výsluchom, ale aj lekárskou správou. Súd však nedostatočne zohľadnil skutočnosti uvedené vo výsluchu žalobcu, ako aj jeho družky.
3.2 Poukázal na rozhodnutia súdov v obdobných veciach, od ktorých sa súd prvej inštancie významne odklonil, pričom tento odklon nedostatočne odôvodnil. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/2357/2010 adekvátnym je odškodnenie v rozsahu 20,00 € až 50,00 € za jeden deň trvania väzby, obdobne aj v zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS/702/2016, ktorý za adekvátne odškodnenie považuje čiastku 20,00 € až 60,00 € za jeden deň väzby. Poukázal aj na rozhodnutia krajských súdov a zdôraznil, že od času vynesenia uvedených judikátov uplynulo takmer 10 rokov, počas ktorých došlo k výraznému navýšeniu životných nákladov a priemernej mzdy, čomu by mala zodpovedať aj suma odškodnenia. Suma vo výške 15,00 € denne tak podľa jeho názoru nezakladá dostatočne odškodnenie na ujme na ľudských právach žalobcu v súvislosti s väzobným stíhaním ako najzávažnejšiemu zásahu do práv žalobcu, preto súd prvej inštancie danú vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.
3.3 Namietal aj porovnávanie odňatia slobody v dĺžke viac ako rok následkami obete násilného trestného činu, ktorej ujma na práve je jednorázová, častokrát trvá len niekoľko minút a prípadné následky spojené s liečením maximálne niekoľko týždňov, čo je neporovnateľne kratší čas, ako v prípade väzby žalobcu.
3.4 Namietol tiež nepriznanie akejkoľvek nemajetkovej ujmy za neväzobné stíhanie žalobcu. Tvrdil, že vo svojom výsluchu popísal dôsledky dlhodobo prebiehajúceho trestného konania, ako aj stres spojený s možným odsúdením, čo preukázal aj lekárskou správou z psychiatrie. Poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 554/04, v zmysle ktorého každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného a už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom. Nepriznanie akejkoľvek ujmy preto považoval za nesprávne.
3.5 Tým, že sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s jeho vyslovene konkrétnymi argumentami, porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie. Napadnutý rozsudok podľa neho nedáva dostatočne odôvodnenie na to, prečo bola žalobcovi priznaná len suma
15,00 € denne a z akého dôvodu by práve táto suma mala postačovať na odškodnenie najvážnejšieho zásahu do práv žalobcu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa neho neobsahuje dostatok dôvodov, ktoré jasne a presvedčivo predstavujú vysvetlenie súdom prvej inštancie prijatého záveru o výške priznanej nemajetkovej ujmy. Odôvodnenie

rozsudku nespĺňa parametre vyplývajúce z § 220 ods. 2 CSP, lebo nedáva žalobcovi odpoveď na jeho argumenty v podanej žalobe a vo svojich prednesoch na pojednávaní.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že súd prvej inštancie na vec správne aplikoval zákon č. 514/2003 Z.z., pričom sa stotožnil s právnym posúdením veci čo sa týka príčinnej súvislosti vzniku škody s rozhodnutím o väzbe. Rovnako sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu nie je možné považovať za dostatočné vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci a že ujmu žalobcu nemožno odčiniť inak ako poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.
4.1 K otázke existencie právneho titulu nároku v podobe rozhodnutia o väzbe preto uviedol, že žalobca osvedčil všetky podmienky, ktoré zákon č. 514/2003 Z.z. vyžaduje, pričom sa jedná o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na to, aká bola v danom čase dôkazná situácia, aké boli okolnosti vydania uznesenia o začatí trestného stíhania, ale len aký bol postup súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, nakoľko zodpovednosť za škodu je viazaná len na výsledok trestného konania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 194/2010, sp.zn. 4 M Cdo 15/2009 - R 57/2010, sp.zn. 1 Cdo 68/2010). Považoval za zrejmé, že hmotnoprávne podmienky pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy boli splnené a odvolacie dôvody žalovanej v tomto smere považoval za neopodstatnené.
4.2 Čo sa týka zavinenia žalobcu na predmetných nezákonných rozhodnutiach, nie je zrejmé, z akého dôvodu by mal žalobca zaviniť vlastnú väzbu. Čo sa týka vzniku nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, uviedol, že neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by mali vznik nároku vylučovať. Nezákonná väzba v trvaní takmer 1,5 roka predstavuje jeden z najvážnejších zásahov do základných práv a slobôd žalobcu vôbec, nie je preto zrejmé, aký iný zásah by si mal náhradu nemajetkovej ujmy vyžadovať, ak nie tak dlho trvajúca väzba. Je absurdné, aby za takýto zásah do práv malo postačovať konštatovanie porušenia práva. K intenzite samotnej ujmy, ako aj výške náhrady za túto ujmu poukázal na odôvodnenie svojho odvolania proti rozsudku. Skutočnosti, ktoré považuje žalovaná za nepreukázané ohľadom sociálnej, majetkovej a rodinnej situácie žalobcu, boli preukázané jednak jeho výsluchom, ako aj výsluchom jeho družky. To, že žalobca napr. nedisponuje pracovnou zmluvou, prípadne iným listinným dôkazom o jeho brigádnickej činnosti, automaticky neznamená, že nijakú nevykonával.
4.3 K nároku na náhradu trov konania uviedol, že súd prvej inštancie pri právnom posúdení postupoval správne, keď vzhľadom na to, že žalobca bol čo do základu nároku úspešný a rozhodnutie súdu závisí od samotnej úvahy súdu, priznal trovy konania v plnej výške.
4.4 Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že v predmetnej veci súd prvej inštancie vec správne právne vyhodnotil vo vzťahu k splneniu podmienok na priznanie nemajetkovej ujmy, a svoje rozhodnutie založil s ohľadom na predložené dôkazy a v súlade so zákonnými ustanoveniami, a to s výnimkou rozhodnutia o výške priznanej ujmy, ktorej námietky obsahuje odvolanie žalobcu. S každým argumentom žalovanej sa súd podrobne vysporiadal a vec
posúdil v súlade s ustanoveniami hmotného a procesného práva. Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolacie dôvody tak ako ich popisuje žalovaná neexistujú.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila, odvolaciu repliku nepodala.

6. V dôsledku podaných odvolaní Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 „a contrario, len v rozsahu odvolaní podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených v odvolaniach podľa § 380 ods. 1 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. podľa § 388 CSP zmenil z dôvodu, že neboli splnené podmienky na ich potvrdenie, ani na ich zrušenie a vo výroku III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. V preskúmavanej veci sa žalobca podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 30.755,00 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú utrpel v dôsledku nezákonného trestného stíhania (3.000,00 €) a nezákonnej väzby (27.755,00 €). Súd prvej inštancie nevzhliadol existenciu predpokladov odôvodňujúcich priznanie peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu spôsobenú nezákonným trestným stíhaním žalobcu, nemajetkovú ujmu za nezákonnú väzbu žalobcovi priznal len vo výške 6.405,00 € a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. S takýmto rozhodnutím veci sa nestotožnila ani jedna zo sporových strán,

žalobca v podanom odvolaní zotrval na svojom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu uplatnenom v žalobe a žalovaná naopak navrhovala žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

9. V materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Samotná skutočnosť, že je v právomoci orgánu činného v trestnom konaní vydať záväzný pokyn na vznesenie obvinenia, resp. vzniesť obvinenie z trestného činu konkrétnej osobe, neznamená, že táto právomoc môže byť vykonávaná v rozpore so zákonom. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 320/2016).

10. Trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva ďalšie negatívne dôsledky. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Zákon č. 514/2003 Z.z. v § 17 ods. 2 až 4 uznáva náhradu nemajetkovej ujmy ako jeden z nárokov na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci.

11. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry človeka, ktorý sa premieta do psychickej sféry osoby a jej postavenia v spoločnosti. Jedná sa teda o ujmu, ktorá sa nepremieta do fyzickej integrity poškodeného, ani do jeho majetkovej sféry, a preto je potrebné ju odlišovať od majetkovej ujmy, ako aj ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami. Vzhľadom na to, že ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné kvantifikovať a vyčísliť. Namiesto nej je možné poskytnutie zadosťučinenia s tým, že pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či v inom prostredí fyzickej osoby. Preto je potrebné prihliadať na dopad nezákonného rozhodnutia do osobnostnej sféry poškodeného, nepriaznivosť jeho vplyvu na povesť poškodeného a doterajší spôsob života a podobne. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

12. V konaní o náhradu škody spôsobenú orgánom verejnej moci v podobe náhrady nemajetkovej ujmy má žalobca bremeno tvrdenia v tom, že žalovaná zasiahla do jeho osobnosti a že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na jeho právach, pričom musí nielen uviesť (tvrdiť), ale aj preukázať, aká ujma mu vznikla. Z tohto bremena tvrdenia pre žalobcu vyplýva dôkazné bremeno preukázať skutočnosti svedčiace o existencii škody a zásahu. Keď sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu v jeho súkromnom živote vrátane kvality života (t. j. duševnej stability, duševného zdravia, ľudskej dôstojnosti, telesnej integrity), rodinnom prostredí, profesionálnej sfére, či v inom prostredí. Len ak sú tieto skutočnosti nesporne preukázané, súd môže skonštatovať, že žalobca uniesol bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu, a vyvodiť z toho jeho úspech v konaní.

13. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku možno skonštatovať, že sa súd prvej inštancie v bodoch 24. a 24.1 odôvodnenia napadnutého rozsudku podrobne zaoberal všetkými kritériami pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorými sú v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. osoba poškodeného (jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje), závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

14. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca pri neväzobnom stíhaní neuviedol dôvody a okolnosti, ktorými by zdôvodňoval ujmu. Poukazoval len na všeobecné tvrdenia v súvislosti s narušením rodinných vzťahov, ochladnutím vzťahu s družkou, so synom, finančným strádaním, nepriaznivou finančnou situáciou a psychickými problémami, ktoré bližšie nerozvinul. Následkom nesplnenia povinnosti tvrdenia

a neunesenia dôkazného bremena o vzniku konkrétne utrpenej ujmy v súvislosti s neväzobným konaním je neúspech v spore. Rovnako všeobecnú argumentáciu žalobca použil aj v podanom odvolaní, kde opäť len všeobecne namietal nepriznanie akejkoľvek náhrady utrpenej ujmy. Pokiaľ ide o žalobcom v tejto súvislosti namietané posúdenie výpovede žalobcu a jeho družky, odvolací súd konštatuje, že tieto boli súdom prvej inštancie v súvislosti s jednotlivými kritériami vyžadovanými pre naplnenie predpokladov pre priznanie náhrady nepeňažnej ujmy podrobne vyhodnocované. Nesúhlas žalobcu s hodnotením dôkazov súdom prvej inštancie nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z ustanovenia § 191 CSP znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotiaca úvaha súdu prvej inštancie v danom prípade zodpovedá zásadám formálnej logiky, vychádza zo zisteného skutkového stavu veci, prijaté skutkové závery súdu prvej inštancie nevykazujú žiadne známky nedostatočnosti, svojvoľnosti, nelogických úsudkov, zrejmého omylu, či prílišného formalizmu a z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

15. Špecifickým prípadom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je nárok fyzickej osoby, ktorá bola vzatá do väzby, ak bolo proti nej trestné stíhanie zastavené, bola oslobodená spod obžaloby alebo vec bola postúpená inému orgánu. Väzba pritom predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody, pretože v jej prípade dochádza k jej obmedzeniu u osoby, ktorá nie je a v konečnom dôsledku ani nikdy nemusí byť, právoplatne odsúdená za spáchanie trestného činu, a preto by sa toto dočasné obmedzenie občianskych práv a slobôd malo využívať len ako krajné opatrenie v nevyhnutnom a odôvodnenom rozsahu. Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je v takomto prípade naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ustanovení § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. a súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 uvedeného zákona. Žalovaná v podanom odvolaní opakovane namietala naplnenie negatívnej podmienky v podobe zavinenia si väzby žalobcom.

16. Ako nemajúcu oporu v odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd vyhodnotil jej námietku, že súd prvej inštancie sa s touto otázkou vôbec nezaoberal. Práve naopak, súd prvej inštancie v tejto súvislosti v bode 22.4 odôvodnenia napadnutého rozsudku správne uzavrel, že nie je ústavne akceptovateľný záver žalovanej, že predchádzajúce právoplatné odsúdenie žalobcu je samo o sebe skutočnosťou vylučujúcou vznik práva na náhradu škody v zmysle § 8 ods. 6, písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. Odvolací súd konštatuje, že správnosť uvedeného záveru opakovane vo svojej rozhodovacej činnosti potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (napr. v rozhodnutí sp. zn. 9Cdo/93/2022), ktorý skonštatoval, že zavinenie žalobcu na uvalení väzby nemožno vidieť len v tom, že išlo o osobu predtým niekoľkokrát súdne trestanú pre obdobný trestný čin (recidívu), ak neexistovali žiadne iné objektívne okolnosti spočívajúce v aktívnom konaní či postoji obvineného, ktoré by dali príčinu na jeho vzatie do väzby. Žalovanou uvádzané skutočnosti v posudzovanom prípade však takéto iné okolnosti nepredstavovali a zavinenie si preventívnej väzby žalobcom nepreukazovali.

17. V tejto súvislosti je však potrebné dať za pravdu žalovanej v tom, že súd prvej inštancie opomenul pri posudzovaní zavinenia väzby zo strany žalobcu zohľadniť a osobitne posúdiť dôvody kolúznej väzby žalobcu. Žalovaná už vo vyjadrení k žalobe poukazovala na skutočnosť, že žalobca sa mal o spoluobvinenom vyjadriť tak, že keď vyjde von, tak ho podreže, pričom dôsledkom takého konania žalobcu bolo rozšírenie väzby z preventívnej aj na kolúznu. Je potrebné zdôrazniť, že oslobodzujúci rozsudok v trestnom konaní nevytvára záväznú prejudicialitu pre otázku zavinenia väzby v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá bola oslobodená spod obžaloby v dôsledku a žiada o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., je posudzované na základe individuálnych skutkových okolností prípadu vyhodnotenými súdom v civilnom

sporovom konaní na základe zásady voľného hodnotenia dôkazov. K vylúčeniu nároku na odškodnenie za väzbu nestačí, že tu bol zákonný dôvod väzby v zmysle ustanovenia § 71 Trestného poriadku, ale treba, aby si obvinený sám väzbu zavinil, pričom rozhodujúcim je určité konkrétne konanie obvineného, ktorým dal príčinu na uvalenie väzby. Vychádzajúc z okolností daného prípadu, keď žalobca zastrašoval spoluobvineného, ktorého svedecká výpoveď označujúca žalobcu za spolupáchateľa vyšetrovaného trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania bola podstatným dôkazom na vznesenie obvinenia žalobcu (za čo bol žalobca následne aj právoplatne odsúdený za zločin marenia spravodlivosti), mal odvolací súd preukázané také konanie žalobcu, ktorým tento dal príčinu k obavám, ktoré boli dôvodom väzby, a preto v takomto prípade možno hovoriť o tom, že žalobca mal vinu na uvalení kolúznej väzby.

18. Ak bol obvinený vzatý do väzby z viacerých dôvodov, postačuje k záveru, že si väzbu zavinil sám, ak zavinil splnenie aspoň jedného z nich. Z dôvodu, že si žalobca kolúznu väzbu spôsobil svojim vlastným konaním, právo na náhradu škody mu za obdobie od 03.12.2020 (kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 3Tpo/88/2020, na základe ktorého došlo k rozšíreniu dôvodov väzby žalobcu o kolúznu väzbu) až do 10.05.2022 (právoplatnosti rozhodnutia súdu o oslobodení žalobcu spod obžaloby). Žalobcovi tak vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy len za obdobie od 09.10.2020 do 02.12.2020, t.j. za 55 dní trvania preventívnej väzby.

19. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti a podobne. Odvolací súd sa stotožňuje s postupom súdu prvej inštancie, ktorý v prípade nezákonnej väzby žalobcu pristúpil k peňažnej náhrade vzniknutej ujmy, nakoľko samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu nie je možné považovať za dostatočné vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci a ujmu žalobcu nemožno odčiniť inak, ako poskytnutím náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výkon väzby aj podľa odvolacieho súdu predstavoval vo vzťahu k žalobcovi závažnú ujmu zasahujúcu jeho ľudské práva, ktorú nebolo primerané a spravodlivé vyvážiť len deklaráciou o porušení práv, či inou, nepeňažnou formou kompenzácie.

20. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Odvolací súd v tejto súvislosti ďalej považuje za potrebné uviesť, že výšku náhrady nemajetkovej ujmy nemožno jednoducho ustáliť, či určiť výlučne mechanickým porovnaním, či určením priemeru súdom priznávaných súm v obdobných veciach, avšak súd konajúci o konkrétnej uplatnenej žalobe, je pri svojom rozhodovaní povinný prihliadať na všetky individuality prejednávanej veci a vyhodnotiť konkrétne okolnosti, tvrdený a preukazovaný dopad vedeného trestného stíhania (prípadne väzby) na život osoby, ktorá bola nezákonne trestne stíhaná, na jeho osobnú sféru, rodinný život, pracovný život, postavenie a vnímanie trestne stíhanej osoby v ostatnom spoločenskom živote. Striktné oddelenie jednotlivých kritérií pre posúdenie nemajetkovej ujmy v prípade nezákonného trestného stíhania v naň nadväzujúcej väzby nie je dosť možné a rovnako nie je ani možné jednoznačne oddeliť a definovať, ktoré následky sú spôsobené iba trestným stíhaním a ktoré vznikli len v dôsledku výkonu väzby. Tieto následky sa vzájomne prelínajú a môžu byť spôsobené samotným trestným stíhaním a aj výkonom väzby, väzba môže následky vyvolané trestným stíhaním nielen dopĺňať, ale aj znásobovať. Nepochybne rozdielny dopad na rodinný život a spoločenské kontakty osoby pozbavenej osobnej slobody v dôsledku väzby má iba vedené trestné stíhanie naproti väzobnému stíhaniu spojenému iba so sporadickým a neosobným kontaktom s rodinnými príslušníkmi.

21. Otázka, aká má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe, je vždy závislá (popri zákonných predpokladoch a súdnej praxe) od výsledku posúdenia práve individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Na tieto konkrétne individuálne a jedinečné skutkové okolnosti súd prvej inštancie dostatočným spôsobom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal, jeho závery pri posudzovaní nastolenej otázky sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré ho v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov viedli k prijatiu konečného záveru, keď výšku náhrady na jeden deň väzby stanovil súd čiastkou 15,00 €. V odôvodnení napadnutého rozsudku podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie podrobne odôvodnil posúdenie závažnosti vzniknutej ujmy žalobcu z dôvodu nezákonnej väzby a vyhodnotil ju vo vzťahu k všetkým osobnostným sférám, zásahom do ktorých žalobca svoj nárok odôvodňoval.

Pokiaľ bola súdmi priznávaná i vyššia suma peňažnej náhrady, bolo tak z dôvodu, že vzniknutá ujma poškodeným v týchto konaniach v sebe zahŕňala aj poškodenie povesti, dobrého mena, zníženie vážnosti osoby nezákonne umiestnenej vo väzbe v spoločnosti a pod., no takéto okolnosti však neboli v posudzovanej veci preukázané v takej miere, ktorá by opodstatňovala priznanie vyššej peňažnej náhrady za deň trvania väzby.

22. Z úvah súdu prvej inštancie obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku sú tak zrejmé okolnosti, na ktoré prihliadal, pričom súd prvej inštancie dostatočne uvážlivo zohľadňoval, aby ním priznaný nárok výrazne neprekračoval sumy priznávané v súdnej praxi v obdobných veciach, aby priznaná suma nebola premrštená, nadhodnotená a aby predstavovala formu primeraného zadosťučinenia za väzobné stíhanie žalobcu a nie spôsob jeho nenáležitého obohatenia sa na úkor štátu. Ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. limituje hornú hranicu výšky náhrady nemajetkovej ujmy tak, že nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je zák. č. 215/2006 Z.z. Sporovými stranami napádaný postup súdu prvej inštancie, v rámci ktorého preveroval splnenie uvedenej požiadavky, preto odvolací súd vyhodnotil ako zákonnom predpokladaný a súladný s platnou legislatívou, ako aj súdnu praxou.

23. V súvislosti s výškou náhrady za nemajetkovú ujmu priznanú žalobcovi v dôsledku nezákonnej väzby obidve sporové strany vo svojich odvolaniach poukazovali na rozhodnutia súdov v obdobných veciach, pričom žalobca kládol dôraz na rozhodnutia priznávajúce poškodeným vyššiu, než súdom prvej inštancie priznanú peňažnú náhradu v tejto veci a žalovaná zas naopak. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné skonštatovať, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania väzby vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu a túto rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Na druhej strane však nie možné sa pri priznávaní náhrady za nemajetkovú ujmu obmedziť len na „akúsi“ paušálnu sumu na deň, resp. mesiac, bez porovnania súvislostí aj s inými prípadmi. Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy v zmysle Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 288/2017 zo dňa 05.12.2017 zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Ako adekvátnu náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe tunajší odvolací súd posúdil sumu 50,00 € za každý deň vykonanej väzby (rozhodnutie sp. zn. 16Co/94/2022 zo dňa 26.10.2023), sumu 40,00 € za každý deň vykonanej väzby (rozhodnutie sp. zn. 11Co/36/2023 zo dňa 13.07.2023), sumu 33,00 € za každý deň vykonanej väzby (rozhodnutie sp. zn. 12Co/68/2022 zo dňa 28.02.2024, sp. zn. 14Co/54/2020 zo dňa 09.03.2021), sumu 30,00 € za každý deň vykonanej väzby (rozhodnutie sp. zn. 13Co/53/2021zo dňa 09.03.2023), sumu 25,00 € za každý deň vykonanej väzby (rozhodnutie sp. zn. 12Co/3/2018), sumu 13,50 € za každý deň vykonanej väzby (rozhodnutie sp. zn. 17Co/3/2023). Možno teda skonštatovať, že súdom prvej inštancie priznaná náhrada zodpovedá osobitých skutkovým okolnostiam prejednávanej veci, ako i náhradám nemajetkovej ujmy priznávaným odvolacím súdom v obdobných veciach, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že v konaní bol v rámci nemajetkovej ujmy preukázaný len zásah do rodinného života žalobcu, čomu zodpovedá peňažná náhrada pri spodnej hranici priznávaných súm peňažných náhrad.

24. Žalovaná napadnutému rozsudku vyčítala aj absenciu právneho posúdenia otázky príčinnej súvislosti medzi právnym titulom a vzniknutou nemajetkovou ujmou. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, z bodu 24.1 ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie pri jednotlivých žalobcom tvrdených zásahoch do jeho osobnostnej sféry skúmal aj ich príčinnú súvislosť s nezákonnou väzbou, resp. trestným stíhaním. Možno preto konštatovať, že bez vznesenia obvinenia a na jeho základe vedeného trestného stíhania a vykonanej väzby by žalobcovi nebola vznikla nemajetková ujma, keď práve tieto boli objektívne spôsobilé privodiť žalobcovi nemajetkovú ujmu neoprávneným zásahom do jeho subjektívnych osobnostných práv, a to bez ohľadu na ostatné trestné konania vedené voči žalobcovi, v ktorých ani nebol väzobne stíhaný.

25. Vzhľadom k tomu, že v konaní bol preukázaný vznik nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného väzobného stíhania v trvaní 55 dní, pri výške peňažnej náhrady 15,00 € za jeden deň, odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil výroky I. a II. napadnutého rozsudku tak, že

žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 825,00 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

26. Za vecne správny považuje odvolací súd III. výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o trovách konania. Pokiaľ žalovaná namietala, že pri nemajetkovej ujme súd prvej inštancie nesprávne aplikoval § 255 CSP, keď priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania, hoci jeho úspech bol v tejto časti žaloby čiastočný, odvolací súd sa s tou námietkou nestotožnil. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v predmetnom spore samotná výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu prvej inštancie, preto nemožno žalobcom uplatnený nárok nad súdom priznanú sumu nemajetkovej ujmy subsumovať pod procesný neúspech žalobcu. Aj z príslušnej časti dôvodovej správy k CSP vyplýva, že súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Z dôvodovej správy teda vyplýva, že zmyslom novej právnej úpravy nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a nemožno ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. V takýchto prípadoch sa žalobca považuje za plne úspešného, avšak výška náhrady trov sa bude určovať podľa sumy prisúdenej (nie zo žalovanej sumy). Nemožno teda hovoriť o zjavne bezúspešnom uplatňovaní práva zo strany žalobcu. Možno skonštatovať, že súd prvej inštancie o trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa správnych ustanovení CSP a tieto správne aplikoval.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom k tomu, že v odvolacom konaní iniciovanom odvolaniami, ktoré podali obidve strany sporu, tieto dosiahli len čiastočný úspech, odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).
Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP).
Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).
Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).
Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie vád neodstráni vady, následkom neodstránenia vád dovolania je odmietnutie dovolania.